

Προς το Προεδρείο της Βουλής των Ελλήνων

ΑΝΑΦΟΡΑ

Για τον κ. Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

ΘΕΜΑ: Η Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων (ΡΑΛ) εκθέτει ευθέως τον Υπουργό, επιβεβαιώνοντας πλήρως τις αιτιάσεις μας, για το γεγονός ότι ανακάλεσε 18 κανονιστικές πράξεις της Αρχής για τη διαχείριση στερεών αποβλήτων ενάντια στο δημόσιο συμφέρον και τον υγιή ανταγωνισμό.

Ο Βουλευτής Β' Πειραιά και Κ.Ε. Γιάννης Ραγκούσης καταθέτει ως Αναφορά την αριθμ. 237/2021 Απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων (ΡΑΛ) προς τον Υπουργό Ναυτιλίας, στην οποία η Αρχή διατυπώνει σοβαρούς προβληματισμούς επί της αριθμ. 1000.0/31277/28.4.2021 απόφασης του Υπουργού, με την οποία ανακλήθηκαν 18 κανονιστικές πράξεις της, σχετιζόμενες με τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων.

Η Απόφαση της ΡΑΛ καταλήγει στα εξής συμπεράσματα:

«Δεν προκύπτουν

- (α) οι κατά τρόπο εξατομικευμένο λόγοι για τους οποίους κρίθηκαν μη νόμιμες οι κανονιστικές πράξεις
- (β) εάν η ανάκληση έλαβε χώρα κατ' ενάσκηση διακριτικής ευχέρειας (και με βάση ποια κριτήρια αυτή ασκήθηκε) ή δεσμίας αρμοδιότητας
- (γ) οι συγκεκριμένοι λόγοι δημοσίου συμφέροντος οι οποίοι επιτρέπουν και επιβάλουν την ανάκλησή τους”.

Ειδικότερα,

- αναφορικά με την υπ' αριθμ. 41/2017 απόφαση με θέμα «*Επικαιροποίηση της υπ' αριθ. 3/2017 Γνωμοδότησης της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων με θέμα: Πάροχοι στους Ελληνικούς Λιμένες για την Διαχείριση Αποβλήτων τους*», δεν προκύπτουν ειδικότεροι λόγοι που επιβάλλουν την ανάκληση της.
- Αναφορικά με την υπ' αριθμ. 62/2018 απόφαση με θέμα: «*Διαγωνισμός για την παροχή υπηρεσιών παραλαβής στερεών αποβλήτων και καταλοίπων φορτίου πλοίου που προσεγγίζουν τη λιμενική ζώνη της Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε. δια της χρήσεως μιας αδειοδοτημένης ολοκληρωμένης μονάδας διαχείρισης αποβλήτων*», επισημαίνεται ότι η ΟΛΠ ΑΕ εστράφη εναντίον της Αρχής ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Πειραιά, πλην όμως η προσφυγή της απερρίφθη με την υπ' αριθμ. 1350/2019 απόφαση, κατά της οποίας εκκρεμεί αίτηση αναίρεσης.
- Τέλος, σημειώνεται ότι ο Υπουργός Ναυτιλίας δεν πρόσβαλε την ανωτέρω απόφαση της ΡΑΛ στο Διοικητικό Εφετείο Πειραιά, όπως εδικαιούτο να πράξει, εφόσον την θεωρούσε μη νόμιμη».

Επισυνάπτεται το αναφερόμενο έγγραφο.

Αθήνα, 23 Ιουλίου 2021

Ο καταθέτων Βουλευτής

Ραγκούσης Γιάννης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΛΙΜΕΝΩΝ

REGULATORY AUTHORITY FOR PORTS

Γρ. Λαμπράκη 150, 18535 Πειραιάς

Τηλ.: 210- 4191966 Fax: 210-4191888

e-mail : info@raports.gr

ΑΠΟΦΑΣΗ 237/2021

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 86^η

ΘΕΜΑ 3^ο: Απόψεις της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων προς το Υ.ΝΑ.Ν.Π.

Την 25^η Ιουνίου 2021, ημέρα Παρασκευή, ώρα 14:00, τα Μέλη της Ανεξάρτητης Διοικητικής Αρχής «Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων» (Ρ.Α.Λ.) συνήλθαν στην 86^η Συνεδρίασή τους, μέσω τηλεδιάσκεψης και φυσικής παρουσίας, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της, Παναγιώτη – Ιάσωνα Αγγελόπουλου, προκειμένου να συζητήσουν και να λάβουν απόφαση επί των θεμάτων της Ημερησίας Διατάξεως.

ΠΑΡΟΝΤΑ ΜΕΛΗ:

1. Αγγελόπουλος Παναγιώτης – Ιάσων	Πρόεδρος
2. Τορουνίδης Αθανάσιος	Αντιπρόεδρος
3. Κουφός Παναγιώτης	Εισηγητής
4. Χλωμούδης Κωνσταντίνος	Μέλος
5. Γεωργίου Βασίλειος	Μέλος
6. Γρίνος Σπυρίδων	Μέλος
7. Βελουδογιάννη Ελένη	Μέλος
8. Κουμπάρκης Γεώργιος	Μέλος

ΑΠΟΝΤΑ ΜΕΛΗ:

1. Μπίτας Δημήτριος	Εισηγητής
---------------------	-----------

Χρέη γραμματέως εκτελεί η Αρχικελευστής Λ.Σ. Δημητριάδη Αφεντούλα

Στην αρχή της συζητήσεως ο Πρόεδρος ανέφερε ότι με την παρούσα εισήγηση με τίτλο «Υποβολή αιτήματος προς το Υ.ΝΑ.Ν.Π.», εισάγεται ενώπιον του Δ.Σ. της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων η συζήτηση και λήψη απόφασης αναφορικά με την από 29^{ης} Απριλίου 2021 με αριθμό 1000.0/31277/2021 απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΑΔΑ: 6ΡΘΤ4653ΠΩ-ΛΝ1), η οποία κατήργησε και ανακάλεσε Αποφάσεις της Αρχής.

Κατόπιν, ανέπτυξε συνοπτικά την από 23^{ης} Ιουνίου 2021 Εισήγησή του. Ακολούθως, λαμβάνοντας υπ' όψιν τα τεθέντα σε αυτήν, τα Μέλη της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων, προέβησαν σε διαλογική συζήτηση, επισημαίνοντας αρχικά ότι η παρούσα απόφαση αφορά στην αποστολή απόψεων της Αρχής προς το Υ.ΝΑ.Ν.Π. και όχι σε υποβολή αιτήματος.

Η Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων, αφού έλαβε υπόψη την Εισήγηση.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Την 10.5.2021, ελήφθη η υπ' αρ. πρωτ. 3000.0/32212/2021 από 7.5.2021 (υπ' αρ. Πρωτ. ΡΑΛ 908/10.5.2021) διαβίβαση του Γενικού Γραμματέα Λ.ΛΠ.ΝΕ., κου Κυριαζόπουλου, με την οποία γνωστοποιούσε στην Αρχή, την Ένωση Λιμένων Ελλάδος και το Ναυτικό Επιμελητήριο Ελλάδος την έκδοση της ανωτέρω υπ' αρ. 1000.0/31277/2021 απόφασης του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής για τις ενέργειές της, κατά λόγον αρμοδιότητας.

Η διαβιβασθείσα απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής επικαλείται τις διατάξεις των άρθρων του Ν.4150/2013, καταργεί και ανακαλεί για το μέλλον συνολικά είκοσι (20) αποφάσεις της Αρχής.

Συγκεκριμένα, κατήργησε τις κάτωθι αναφερόμενες αποφάσεις της Αρχής:

1. Την υπ' αρ. **79/2018** με θέμα «Αξιολόγηση εξελίξεων και επανεξέταση θεμάτων Απόφασης 41/2017 Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων». **2.** Την υπ' αρ. **105/2018** με θέμα «Σχέδια προς διαβούλευση πρότυπης πρόσκλησης κατ' άρθρον 105 παρ. 8 του Ν.4504/2017 (Στερεά Απόβλητα) και πρότυπης σύμβασης για την παροχή λιμενικών υπηρεσιών παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων και καταλοίπων πλοίων». **3.** Την υπ' αρ. **106/2019** με θέμα «Σχέδια προς διαβούλευση πρότυπης πρόσκλησης κατ' άρθρον 105 παρ. 8 του Ν.4504/2017 (Υγρά Απόβλητα) και πρότυπης σύμβασης για την παροχή λιμενικών υπηρεσιών παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων και καταλοίπων πλοίων». **4.** Την υπ' αρ. **107/2019** με θέμα «Σχέδια προς διαβούλευση πρότυπης πρόσκλησης κατ' άρθρον 105 παρ. 10Α του Ν.4504/2017 (Υγρά Επικίνδυνα Απόβλητα) και πρότυπης σύμβασης για την παροχή λιμενικών υπηρεσιών παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων και καταλοίπων πλοίων». **5.** Την υπ' αρ. **108/2019** με θέμα «Σχέδια προς διαβούλευση πρότυπης πρόσκλησης κατ' άρθρον 105 παρ. 10Α του Ν.4504/2017 (Στερεά Επικίνδυνα Απόβλητα) και πρότυπης σύμβασης για την παροχή λιμενικών υπηρεσιών παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων και καταλοίπων πλοίων». **6.** Την υπ' αρ. **117/2019** με θέμα «Σχέδιο πρότυπης πρόσκλησης κατ' άρθρον 105 παρ. 8 του Ν. 4504/2017 (Στερεά Απόβλητα) για την παροχή λιμενικών υπηρεσιών παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων και καταλοίπων πλοίων.». **7.** Την υπ' αρ. **118/2019** με θέμα «Σχέδιο πρότυπης πρόσκλησης κατ' άρθρον 105 παρ. 8 του Ν. 4504/2017 (Υγρά Απόβλητα) για την παροχή

λιμενικών υπηρεσιών παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων και καταλοίπων πλοίων.». **8.** Την υπ' αρ. **119/2019** με θέμα «Σχέδιο πρότυπης πρόσκλησης κατ' άρθρον 105 παρ. 10Α του Ν. 4504/2017 (Παράρτημα Ι της ΔΣ MARPOL 73/78) για την παροχή λιμενικών υπηρεσιών παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων και καταλοίπων πλοίων.». **9.** Την υπ' αρ. **120/2019** με θέμα «Σχέδιο πρότυπης πρόσκλησης κατ' άρθρον 105 παρ. 10Α του Ν. 4504/2017 (Παράρτημα ΙΙ της ΔΣ MARPOL 73/78) για την παροχή λιμενικών υπηρεσιών παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων και καταλοίπων πλοίων.». **10.** Την υπ' αρ. **121/2019** με θέμα «Σχέδιο πρότυπης πρόσκλησης κατ' άρθρον 105 παρ. 10Α του Ν. 4504/2017 (Παράρτημα V της ΔΣ MARPOL 73/78) για την παροχή λιμενικών υπηρεσιών παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων και καταλοίπων πλοίων.». **11.** Την υπ' αρ. **122/2019** με θέμα «Σχέδιο πρότυπης πρόσκλησης κατ' άρθρον 105 παρ. 10Α του Ν. 4504/2017 (Παράρτημα VI της ΔΣ MARPOL 73/78) για την παροχή λιμενικών υπηρεσιών παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων και καταλοίπων πλοίων.». **12.** Η υπ' αρ. **152/2020** με θέμα «Σχέδιο πρότυπης πρόσκλησης κατ' άρθρον 105 παρ. 10Α του ν. 4504/2017 (Παράρτημα VI της Δ.Σ. Marpol 79/78) για την παροχή λιμενικών υπηρεσιών παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων και καταλοίπων πλοίων.» (ΦΕΚ Β' 1325/13.4.2020). **13.** Την υπ' αρ. **153/2020** με θέμα «Επικοινωνία περί εφαρμογής στην Ελλάδα του Κανονισμού 2017/352 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση πλαισίου όσον αφορά στην παροχή λιμενικών υπηρεσιών και κοινών κανόνων για τη χρηματοοικονομική διαφάνεια των λιμένων.» (ΦΕΚ Β' 4833/4.11.2020). **14.** Την υπ' αρ. **154/2020** με θέμα «Σχέδιο πρότυπης πρόσκλησης κατ' άρθρον 105 παρ. 8 του ν. 4504/2017 (Στερεά Απόβλητα) για την παροχή λιμενικών υπηρεσιών παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων και καταλοίπων πλοίων.» (ΦΕΚ 1358/14.4.2020). **15.** Την υπ' αρ. **155/2020** με θέμα «Σχέδιο πρότυπης πρόσκλησης κατ' άρθρον 105 παρ. 10Α του Ν.4504/2017 (Παράρτημα ΙΙ της ΔΣ Marpol 73/78) για την παροχή λιμενικών υπηρεσιών παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων και καταλοίπων πλοίων.» (ΦΕΚ Β' 1510/22.4.2020). **16.** Την υπ' αρ. **156/2020** με θέμα «Σχέδιο πρότυπης πρόσκλησης κατ' άρθρον 105 παρ. 10Α του ν. 4504/2017 (Παράρτημα V της ΔΣ Marpol 73/78) για την παροχή λιμενικών υπηρεσιών παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων και καταλοίπων πλοίων.» (ΦΕΚ 1358/14.4.2020). **17.** Την υπ' αρ. **157/2020** με θέμα «Σχέδιο πρότυπης πρόσκλησης (Υγρά Απόβλητα) για την παροχή λιμενικών υπηρεσιών παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων και καταλοίπων πλοίων.». (ΦΕΚ 1550/23.4.2020). **18.** Την υπ' αρ. **158/2020** με θέμα «Σχέδιο πρότυπης πρόσκλησης κατ' άρθρον 105 παρ. 10Α του ν. 4504/2017 (Παράρτημα Ι της ΔΣ Marpol 73/78) για την παροχή λιμενικών υπηρεσιών παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων και καταλοίπων πλοίων.» (ΦΕΚ Β' 1252/9.4.2020).

Επιπλέον, με την ίδια απόφαση ανακλήθηκαν οι εξής αποφάσεις της Αρχής: **1.** η υπ' αρ. **41/2017** με θέμα «Επικαιροποίηση της υπ' αριθ. 3/2017 Γνωμοδότησης της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων με θέμα: *Πάροχοι στους Ελληνικούς Λιμένες για την Διαχείριση Αποβλήτων τους*», και **2.** η υπ' αρ. **62/2018** «*Διαγωνισμός για την παροχή υπηρεσιών παραλαβής στερεών αποβλήτων και καταλοίπων φορτίου πλοίων που προσεγγίζουν τη λιμενική ζώνη της Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε. δια της χρήσεως μιας αδειοδοτημένης ολοκληρωμένης μονάδας διαχείρισης αποβλήτων.*».

2. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1. Ο Ν.4150/2013 «Ανασυγκρότηση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου και άλλες διατάξεις.» (ΦΕΚ Α' 102/29.4.2013),
2. Ο Ν.4389/2016 «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει (Α' 94/27-05-16, Άρθρα 108 έως 126).
3. Ο Ν.2690/1999 «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α'45), όπως ισχύει.
4. Ο Ν.4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης.» (ΦΕΚ Α'133/7.8.2019), αρ. 3.
5. Ο Ν.4676/2020 «Εκσυγχρονισμός θεσμικού πλαισίου για τις θαλάσσιες ενδομεταφορές και λοιπές διατάξεις.» (ΦΕΚ Α' 67/19.3.2020), αρ. 60
3. Ο Ν. 4770/2021 «Ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική στον νησιωτικό χώρο, διατάξεις για συμμόρφωση με υποχρεώσεις διεθνούς ναυσιπλοΐας και την αναβάθμιση Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. και ειδικές ρυθμίσεις για την ψηφιοποίηση και εν γένει ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής ναυτιλίας στη μετά-COVID εποχή.» (ΦΕΚ Α' 15), άρθρα 25, 48 έως 52 και άρθρο 55.
4. Το Π.Δ.19/2016 «Κανονισμός Λειτουργίας και Οργάνωση Υπηρεσιών της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων (Ρ.Α.Λ.)» (Α' 28, ισχύουν τα άρθρα 1,6,7,9 έως 15), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
5. Την υπ' αρ. 1000.00/44060/2017 απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας «Ορισμός Προέδρου, Αντιπροέδρου, δύο (2) εισηγητών, πέντε (5) τακτικών μελών και δύο (2) αναπληρωματικών μελών της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων (Ρ.Α.Λ.)», (ΦΕΚ 299 Υ.Ο.Δ.Δ. /19.06.2017),
6. Την υπ' αρ. 1000.0/62063/2018 απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΦΕΚ Υ.Ο.Δ.Δ. 477/23.08.2018).
7. Την υπ' αρ. 1000.0/24042/2020 Απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής (ΦΕΚ Υ.Ο.Δ.Δ. 319/27.04.2020).
8. Την υπ' αρ. 1000.0/31277/28.4.2021 απόφασης του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΑΔΑ: 6ΡΘΤ4653ΠΩ-ΛΝ1).

3. ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Α. Αρμοδιότητα της Αρχής

Β. Νομικό Πλαίσιο

1. Ο Ν.3469/2006 «Εθνικό Τυπογραφείο, Εφημερίς της Κυβερνήσεως και λοιπές διατάξεις»
2. Ο Ν.4676/2020 «Εκσυγχρονισμός θεσμικού πλαισίου για τις θαλάσσιες ενδομεταφορές και λοιπές διατάξεις.»

3. Ο Ν.4770/2021 «Ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική στον νησιωτικό χώρο, διατάξεις για συμμόρφωση με υποχρεώσεις διεθνούς ναυσιπλοΐας και την αναβάθμιση Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. και ειδικές ρυθμίσεις για την ψηφιοποίηση και εν γένει ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής ναυτιλίας στη μετά- COVID εποχή.»
4. Ο Ν.4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης.»

Γ. Υπαγωγή – Αιτιολογικό: Απόψεις της Αρχής

Α. Αρμοδιότητα Αρχής

Σύμφωνα με το άρθρο 108 «Σύσταση Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων», προβλέπεται ότι: «1. Συνιστάται Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή με την επωνυμία «Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων» (Ρ.Α.Λ.), η οποία έχει ως γενικότερη αποστολή την εποπτεία και τη διασφάλιση της νομιμότητας των σχέσεων μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων του εθνικού λιμενικού συστήματος και συνδεδεμένων σε αυτό εγκαταστάσεων, με έμφαση στην τήρηση της συμβατικής τάξης και την εφαρμογή της νομοθεσίας περί ελεύθερου ανταγωνισμού και με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται το άρθρο 43 του ν. 4150/2013 (Α` 102), όπως ισχύει, και η εκεί προβλεπόμενη Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων (Ρ.Α.Λ.) ως αυτοτελής δημόσια υπηρεσία και ως διακριτό νομικό πρόσωπο. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος η Ρ.Α.Λ. ως Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή υποκαθιστά στο σύνολο των εννόμων σχέσεων και των περιουσιακών στοιχείων την καταργούμενη Ρ.Α.Λ. του άρθρου 43 του ν. 4150/2013 (Α` 102). Ως έδρα της Ρ.Α.Λ. ορίζεται ο Δήμος Πειραιά.»

Σύμφωνα με το άρθρο 112 «Αρμοδιότητες ΡΑΛ», προβλέπεται ότι: «Αρμοδιότητες Ρ.Α.Λ. 1. Η Ρ.Α.Λ. έχει την αρμοδιότητα να λαμβάνει μέτρα, ανάλογα με τον επιδιωκόμενο σκοπό, για: α) την εποπτεία και συμμόρφωση με την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία: αα) επί των τελών και χρήσεων λιμενικών υποδομών και υπηρεσιών, ββ) επί της υποχρέωσης παροχής δημόσιας υπηρεσίας, σε συνεργασία με τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, β) τη διαμεσολάβηση και επίλυση διαφορών ενδιαφερομένων μερών μεταξύ χρηστών και φορέων διαχείρισης, τη διαχείριση παραπόνων και καταγγελιών, και τη λήψη αποφάσεων επί αυτών σε εύλογο χρονικό διάστημα, σε κάθε θέμα αρμοδιότητάς της, γ) την υποστήριξη προς τις αρμόδιες αρχές για την κατάρτιση προδιαγραφών δημοσίων συμβάσεων, όπως παραχωρήσεις χερσαίας ζώνης και συναφή ζητήματα και των σχετικών ανανεώσεων που προτείνονται από τον φορέα διαχείρισης, την παρακολούθηση της εφαρμογής των όρων των δημοσίων συμβάσεων, προς εξασφάλιση ιδίως της τήρησης του συμφωνημένου επιπέδου εξυπηρέτησης, με προσδιορισμό των επιπέδων απόδοσης, επενδύσεων, δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και της συμμόρφωσης με τους χρηματοοικονομικούς στόχους, δ) τη συνεργασία με την Επιτροπή Ανταγωνισμού για την εξασφάλιση της πιστής εφαρμογής της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας στον κλάδο, την αποτροπή κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης, εναρμονισμένων πρακτικών, εξοντωτικής τιμολόγησης και άλλων πρακτικών που στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό. Στο πλαίσιο της εν λόγω συνεργασίας, η Ρ.Α.Λ. μπορεί να ζητεί τη γνώμη της Επιτροπής Ανταγωνισμού σε θέματα ανταγωνισμού ή να παραπέμπει σε αυτήν υποθέσεις, οι οποίες ενδέχεται να εμπίπτουν στις ρυθμίσεις του ν. 3959/2011 (Α` 93) και στην αρμοδιότητα της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου δεν θίγουν αρμοδιότητες της Επιτροπής Ανταγωνισμού που της απονέμονται από την κείμενη νομοθεσία. 2. Περαιτέρω, η Ρ.Α.Λ. είναι αρμόδια για: α) την επεξεργασία και πρόταση στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής των αναγκαίων νομοθετικών διατάξεων για κάθε θέμα αρμοδιότητάς της, β) τη σύνταξη και υποβολή προς κάθε συναρμόδιο Υπουργείο ή Ανεξάρτητη Αρχή εισηγήσεων για κάθε θέμα αρμοδιότητάς της, ιδίως την υποβολή στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής εισηγήσεων ως

προς την απλούστευση, τη διαφάνεια και την, κατά περίπτωση, εναρμόνιση των τελών κοινού ενδιαφέροντος όλων των ελληνικών λιμένων με την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία, γ) την έκδοση Κανονισμού Ακροάσεων προσώπων και επιχειρήσεων επί θεμάτων αρμοδιότητάς της, δ) την ανταλλαγή πληροφοριών και συνεργασία με τους αντίστοιχους φορείς των άλλων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσον αφορά στις αρμοδιότητές της, ε) τη γνωμοδότηση - κατόπιν σχετικού ερωτήματος του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής - στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής επί ειδικών θεμάτων λιμένων - περιλαμβανομένων και μέτρων για την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό του εθνικού λιμενικού συστήματος, στ) την εισήγηση προς τους αρμόδιους Υπουργούς Οικονομικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής αναφορικά με την άσκηση των συμβατικών δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου που απορρέουν από Συμβάσεις Παραχώρησης στο όνομα και για λογαριασμό του. 3. Κατά την άσκηση των ανωτέρω αρμοδιοτήτων της, η Ρ.Α.Λ. δεν έχει το δικαίωμα: ι) να ενεργεί αντίθετα με ή ii) να τροποποιεί καθ' οιονδήποτε τρόπο διατάξεις της ελληνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, καθώς και όρους Συμβάσεων Παραχώρησης ή νόμων που τις κυρώνουν.».

Επομένως, σύμφωνα με τα ανωτέρω, και ιδίως εν όψει του άρ. 112 παρ. 2 περ. α του Ν.4389/2016 όπως ισχύει, η Αρχή δύναται να γνωμοδοτήσει επί του ζητήματος που ήχθη ενώπιόν της και όπως αποστείλει τις απόψεις της προς τον Υπουργό Ναυτιλίας επί κανονιστικών διατάξεων.

Β. Νομικό Πλαίσιο

1. Ο Ν.3469/2006 «Εθνικό Τυπογραφείο, Εφημερίς της Κυβερνήσεως και λουτές διατάξεις»

Σύμφωνα με το άρθρο 5 «Δημοσιευτέα ύλη» του Ν.3469/2006, προβλέπεται ότι: «1. Η «Εφημερίδα της Κυβερνήσεως» εκδίδεται μόνο από το Εθνικό Τυπογραφείο, κατά τους ορισμούς του νόμου αυτού και των διαταγμάτων και πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του, και φέρει τον τίτλο «Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας 2. Στην "Εφημερίδα της Κυβερνήσεως" δημοσιεύονται: α) το Σύνταγμα, β) οι Νόμοι που εκδίδονται και κυρώνονται κατά το Σύνταγμα, γ) [...], δ) [...], ε) [...], στ) [...], ζ) [...], η) [...], θ) οι κανονιστικού χαρακτήρα πράξεις του Πρωθυπουργού, του Υπουργικού Συμβουλίου, των Υπουργών, καθώς και οποιουδήποτε άλλου οργάνου της Διοίκησης, με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων του άρθρου 8 του νόμου αυτού και εφόσον η κείμενη νομοθεσία δεν προβλέπει άλλον ειδικότερο τρόπο δημοσίευσης, ι) [...], ια) οι ατομικού χαρακτήρα διοικητικές πράξεις των οποίων η δημοσίευση προβλέπεται από ειδική διάταξη νόμου, ιβ) [...], ιγ) [...], ιδ) [...], ιε) [...], ιστ) [...], ιζ) [...], ιη) [...], κ) [...], κα) [...], κβ) [...], κγ) [...], κδ) κάθε άλλη πράξη που προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία.»

2. Ο Ν.4676/2020 «Εκσυγχρονισμός θεσμικού πλαισίου για τις θαλάσσιες ενδομεταφορές και λουτές διατάξεις.»

Σύμφωνα με το άρθρο 60 «Κατάργηση του άρθρου 105 του ν. 4504/2017» προβλεπόταν ότι: «Το άρθρο 105 του ν. 4504/2017 (Α' 184), όπως τροποποιήθηκε δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 48 του ν. 4597/2019 (Α' 35), καταργείται.»

3. Ο Ν.4770/2021 «Ολοκληρωμένη θαλάσσια πολιτική στον νησιωτικό χώρο, διατάξεις για συμμόρφωση με υποχρεώσεις διεθνούς ναυσιπλοΐας και την αναβάθμιση Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. και ειδικές ρυθμίσεις για την ψηφιοποίηση και εν γένει ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής ναυτιλίας στη μετά- COVID εποχή.»

Σύμφωνα με το άρθρο 25 του ανωτέρω Νόμου «Ανανέωση συμβάσεων λιμενικών υπηρεσιών παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων πλοίων και καταλοίπων φορτίου - Τροποποίηση του άρθρου 60 του ν. 4676/2020», προβλέφθηκαν τα ακόλουθα: «Στο άρθρο 60 του ν. 4676/2020 (Α' 67) προστίθεται

παρ. 2, η μόνη παράγραφος αριθμείται ως παρ. 1, ο τίτλος συμπληρώνεται και το άρθρο 60 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 60 Κατάργηση του άρθρου 105 του ν. 4504/2017 - Ανανέωση συμβάσεων λιμενικών υπηρεσιών παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων πλοίων και καταλοίπων φορτίου 1. Το άρθρο 105 του ν. 4504/2017 (Α' 184), όπως τροποποιήθηκε δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 48 του ν. 4597/2019 (Α' 35), καταργείται. 2. Για λόγους δημόσιας υγείας και ασφάλειας, οι φορείς διαχείρισης λιμένων, των οποίων οι συμβάσεις λιμενικών υπηρεσιών παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων πλοίων και καταλοίπων φορτίου έχουν λήξει κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, δύνανται, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου τους, κατά παρέκκλιση κάθε εθνικής διάταξης, να προβούν σε ανανέωση έως τις 31.12.2021, υπό την προϋπόθεση έως τις 31.03.2021 να έχουν εκκινήσει οι προβλεπόμενες στον Ευρωπαϊκό Κανονισμό (ΕΕ) 2017/352 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Φεβρουαρίου 2017 και στην εθνική νομοθεσία διαδικασίες για την παροχή της εν λόγω υπηρεσίας.».

Σύμφωνα με το άρθρο 48 «Αρμοδιότητες Ρ.Α.Λ. - Τροποποίηση των άρθρων 112 και 113 του ν. 4389/2016», προβλέφθηκε ότι: «Το άρθρο 112 και το άρθρο 113 του ν. 4389/2016 (Α' 94) συγχωνεύονται και το άρθρο 112 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 112 Αρμοδιότητες Ρ.Α.Λ. 1. Η Ρ.Α.Λ. έχει την αρμοδιότητα να λαμβάνει μέτρα, ανάλογα με τον επιδιωκόμενο σκοπό, για: α) την εποπτεία και συμμόρφωση με την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία: αα) επί των τελών και χρήσεων λιμενικών υποδομών και υπηρεσιών, ββ) επί της υποχρέωσης παροχής δημόσιας υπηρεσίας, σε συνεργασία με τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, β) τη διαμεσολάβηση και επίλυση διαφορών ενδιαφερομένων μερών μεταξύ χρηστών και φορέων διαχείρισης, τη διαχείριση παραπόνων και καταγγελιών, και τη λήψη αποφάσεων επί αυτών σε εύλογο χρονικό διάστημα, σε κάθε θέμα αρμοδιότητάς της, γ) την υποστήριξη προς τις αρμόδιες αρχές για την κατάρτιση προδιαγραφών δημοσίων συμβάσεων, όπως παραχωρήσεις χερσαίας ζώνης και συναφή ζητήματα και των σχετικών ανανεώσεων που προτείνονται από τον φορέα διαχείρισης, την παρακολούθηση της εφαρμογής των όρων των δημοσίων συμβάσεων, προς εξασφάλιση ιδίως της τήρησης του συμφωνημένου επιπέδου εξυπηρέτησης, με προσδιορισμό των επιπέδων απόδοσης, επενδύσεων, δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και της συμμόρφωσης με τους χρηματοοικονομικούς στόχους, δ) τη συνεργασία με την Επιτροπή Ανταγωνισμού για την εξασφάλιση της πιστής εφαρμογής της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας στον κλάδο, την αποτροπή κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης, εναρμονισμένων πρακτικών, εξοντωτικής τιμολόγησης και άλλων πρακτικών που στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό. Στο πλαίσιο της εν λόγω συνεργασίας, η Ρ.Α.Λ. μπορεί να ζητεί τη γνώμη της Επιτροπής Ανταγωνισμού σε θέματα ανταγωνισμού ή να παραπέμπει σε αυτήν υποθέσεις, οι οποίες ενδέχεται να εμπίπτουν στις ρυθμίσεις του ν. 3959/2011 (Α' 93) και στην αρμοδιότητα της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου δεν θίγουν αρμοδιότητες της Επιτροπής Ανταγωνισμού που της απονέμονται από την κείμενη νομοθεσία. 2. Περαιτέρω, η Ρ.Α.Λ. είναι αρμόδια για: α) την επεξεργασία και πρόταση στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής των αναγκαίων νομοθετικών διατάξεων για κάθε θέμα αρμοδιότητάς της, β) τη σύνταξη και υποβολή προς κάθε συναρμόδιο Υπουργείο ή Ανεξάρτητη Αρχή εισηγήσεων για κάθε θέμα αρμοδιότητάς της, ιδίως την υποβολή στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής εισηγήσεων ως προς την απλούστευση, τη διαφάνεια και την, κατά περίπτωση, εναρμόνιση των τελών κοινού ενδιαφέροντος όλων των ελληνικών λιμένων με την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία, γ) την έκδοση Κανονισμού Ακροάσεων προσώπων και επιχειρήσεων επί θεμάτων αρμοδιότητάς της, δ) την ανταλλαγή πληροφοριών και συνεργασία με τους αντίστοιχους φορείς των άλλων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσον αφορά στις αρμοδιότητές της, ε) τη γνωμοδότηση - κατόπιν σχετικού ερωτήματος του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής - στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής επί ειδικών θεμάτων λιμένων - περιλαμβανομένων και μέτρων για την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό του εθνικού λιμενικού συστήματος, στ) την εισήγηση προς τους αρμόδιους Υπουργούς Οικονομικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής αναφορικά με την άσκηση των συμβατικών δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου που απορρέουν από Συμβάσεις Παραχώρησης στο όνομα και για λογαριασμό του.

3. Κατά την άσκηση των ανωτέρω αρμοδιοτήτων της, η Ρ.Α.Λ. δεν έχει το δικαίωμα: i) να ενεργεί αντίθετα με ή ii) να τροποποιεί καθ' οιονδήποτε τρόπο διατάξεις της ελληνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, καθώς και όρους Συμβάσεων Παραχώρησης ή νόμων που τις κυρώνουν.»

Σύμφωνα με το Άρθρο 50 «Καταργούμενες διατάξεις», προβλέπεται ότι: «Το άρθρο 113Α του ν. 4389/2016 (Α' 94) καταργείται.»

Σύμφωνα με το Άρθρο 51 «Τελικές και μεταβατικές διατάξεις - Τροποποίηση του άρθρου 132 του ν. 4389/2016», προβλέπεται ότι: «Στο άρθρο 132 του ν. 4389/2016 (Α' 94) τροποποιείται η περ. β) της παρ. 1, καταργούνται οι παρ. 3, 6 και 7 και το άρθρο 132 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 132 Τελικές και μεταβατικές διατάξεις 1. Σε περίπτωση αμφιβολίας ως προς τον φορέα της εξουσίας ή της αρμοδιότητας που σχετίζεται με διατάξεις του παρόντος νόμου και εφόσον τα σχετικά ζητήματα δεν ρυθμίζονται από άλλη ειδικότερη διάταξη, αυτή επιλύεται ως εξής: α) Όταν η αμφιβολία αφορά στην ανάθεση της εξουσίας ή αρμοδιότητας στον φορέα εκμετάλλευσης με βάση τη Σύμβαση Παραχώρησης, πρέπει να θεωρηθεί ότι ο παραχωρησιούχος έχει από τη Σύμβαση τη σχετική εξουσία ή αρμοδιότητα. β) Όταν η αμφιβολία αφορά στην κατανομή της εξουσίας ή της αρμοδιότητας μεταξύ των φορέων του παρόντος νόμου, αυτή επιλύεται ως εξής: αα) Κάθε εξουσία ή αρμοδιότητα παρακολούθησης, εποπτείας και ελέγχου συμμόρφωσης του παραχωρησιούχου με τους όρους της Σύμβασης Παραχώρησης αναφορικά με οποιαδήποτε λιμενική ζώνη της ελληνικής επικράτειας, ασκείται από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, μετά από σχετική εισήγηση της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων. ββ) Πλην διαφορετικής ρύθμισης του παρόντος ή άλλου νομοθετήματος και υπό την επιφύλαξη αρμοδιότητας άλλων φορέων της Ελληνικής Δημοκρατίας, το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής μεριμνά για την εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας στη λιμενική ζώνη και για τη συμμόρφωση με υποχρεώσεις που δεν απορρέουν από τέτοια Σύμβαση Παραχώρησης. 2. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται οι διατάξεις του άρθρου 43 του ν. 4150/2013, καθώς και οι διατάξεις των άρθρων 2 έως 5, 8 και 16 έως 19 του π.δ. 19/2016 «Κανονισμός Λειτουργίας και Οργάνωσης Υπηρεσιών της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων» (Α' 28). 3. [Καταργείται] 4. Οι αρμοδιότητες που απονέμονται με τις διατάξεις του παρόντος, δεν θίγουν ειδικότερες διατάξεις νόμων που κυρώνουν Συμβάσεις Παραχώρησης και ερμηνεύονται υπό το πρίσμα των διατάξεων αυτών. Η άσκηση όλων των αρμοδιοτήτων που απονέμονται στη Ρ.Α.Λ. με τις διατάξεις των άρθρων 112 και 114 του παρόντος νόμου τελεί υπό την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων Συμβάσεων Παραχώρησης ή των νόμων που έχουν κυρωθεί έως και τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. 5. Για τις ανάγκες του παρόντος νόμου ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί: α) «Σύμβαση Παραχώρησης»: κάθε σύμβαση την οποία έχει ή πρόκειται να συνάψει το Ελληνικό Δημόσιο με άλλο νομικό πρόσωπο ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου για την παραχώρηση δικαιώματος χρήσης, διαχείρισης ή/και εκμετάλλευσης όλης ή μέρους λιμενικής ζώνης ή για την παραχώρηση έργου ή υπηρεσίας σε λιμένα. β) «Σύμβαση Παραχώρησης σε Φορέα της Ιδιωτικής Οικονομίας»: οποιαδήποτε Σύμβαση Παραχώρησης του σημείου α' ανωτέρω, εφόσον αντισυμβαλλόμενος σε αυτήν του Ελληνικού Δημοσίου είναι οντότητα μη ελεγχόμενη, κατά το μετοχικό ή εταιρικό της κεφάλαιο ή με οποιονδήποτε άλλον τρόπο, άμεσα ή έμμεσα, από το Ελληνικό Δημόσιο, ανεξαρτήτως αν η σύμβαση αυτή κυρώνεται με τυπικό νόμο είτε όχι. Η επέλευση των κριτηρίων του προηγούμενου εδαφίου στο πρόσωπο του αντισυμβαλλομένου του Ελληνικού Δημοσίου μπορεί να είναι και επιγενόμενη της σύναψης της σχετικής σύμβασης, οπότε και η σύμβαση εμπίπτει στην εμβέλειά του από τον χρόνο αυτόν. 6. [Καταργείται] 7. [Καταργείται] 8. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καταργούνται όλες οι διατάξεις που ρυθμίζουν κατά τρόπο διαφορετικό τα ίδια ζητήματα.»

Τέλος, σύμφωνα με το Άρθρο 52 «Εκκρεμείς υποθέσεις ενώπιον της Ρ.Α.Λ.», προβλέπεται ότι: «Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, οι εκκρεμείς υποθέσεις της Ρ.Α.Λ. που δεν σχετίζονται με τις αρμοδιότητες του άρθρου 112, υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.»

4. Ο Ν.4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης.»

Σύμφωνα με το Άρθρο 13 «Υπουργοί, Αναπληρωτές Υπουργοί και Υφυπουργοί», προβλέπεται ότι: «1. Οι Υπουργοί έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες: (α) προΐστανται του συνόλου των υπηρεσιών που υπάγονται στο Υπουργείο τους, συντονίζουν, εποπτεύουν και ελέγχουν τη δράση τους, καθώς και τη δράση των δημοσίων υπαλλήλων και λειτουργών που υπάγονται σε αυτούς, βάσει των αρμοδιοτήτων που είναι ανατεθειμένες σε αυτό από τις κείμενες διατάξεις, (β) εποπτεύουν και συντονίζουν τις ενέργειες των διορισμένων στο Υπουργείο τους Υφυπουργών, (γ) ασκούν, σύμφωνα με το Σύνταγμα και τον Κανονισμό της Βουλής, τη νομοθετική πρωτοβουλία σε θέματα της αρμοδιότητάς τους και στο πλαίσιο του ρυθμιστικού προγραμματισμού της Κυβέρνησης, (δ) προτείνουν την έκδοση των κατ' εξουσιοδότηση νόμου κανονιστικών και των αναγκαίων για την εκτέλεση των νόμων Διαταγμάτων της αρμοδιότητάς τους και εκδίδουν κανονιστικές πράξεις κατ' εξουσιοδότηση νόμου, (ε) ασκούν κάθε άλλη αρμοδιότητα που τους παρέχει το Σύνταγμα και ο νόμος ή τους αναθέτει ο Πρωθυπουργός.»

Γ. Υπαγωγή – Αιτιολογικό: Απόψεις της Αρχής

Όλες οι καταργηθείσες / ανακληθείσες, δυνάμει της υπ' αρ. 1000.0/31277/28.4.2021 απόφασης Υπουργού, Πράξεις της Αρχής εκδόθηκαν πριν από την εισαγωγή του Ν.4676/2020 «Εκσυγχρονισμός Θεσμικού Πλαισίου για Θαλάσσιες Ενδομεταφορές και Λοιπές Διατάξεις» και του Ν.4770/2021 «Ολοκληρωμένη Θαλάσσια Πολιτική στο Νησιωτικό Χώρο, Διατάξεις για Συμμόρφωση με Υποχρεώσεις Διεθνούς Ναυσιπλοΐας και την Αναβάθμιση Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ. και Ειδικές Ρυθμίσεις για την Ψηφιοποίηση και εν γένει Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας της Ελληνικής Ναυτιλίας στη μετά – covid εποχή».

Με το άρθρο 60 του Ν. 4676/2020 καταργήθηκε το άρθρο 105 του Ν. 4504/2017, ενώ με το άρθρο 25 του Ν. 4770/2021 προστέθηκε παράγραφος 2 στο άρθρο 60 του Ν. 4676/2020 με την οποία επιτράπη σε φορείς διαχείρισης λιμένων να προβούν σε ανανέωση έως τις 31.12.2021 των συμβάσεων παραλαβής και διαχείρισης αποβλήτων πλοίων και καταλοίπων φορτίων υπό την προϋπόθεση να έχουν εκκινήσει έως τις 31.03.2021 οι προβλεπόμενες από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/352 και της εσωτερικής νομοθεσίας διαδικασίες.

Επίσης, (α) με τα άρθρα 48,49 και 50 του τελευταίου αυτού νόμου (Ν.4770/2021) επήλθε μεταβολή των αρμοδιοτήτων της Αρχής, (β) με το άρθρο 51 ρυθμίστηκαν θέματα των συμβάσεων παραχώρησης λιμένων και τέλος (γ) με το άρθρο 52 προβλέφθηκε ότι οι εκκρεμείς υποθέσεις της ΡΑΛ που δεν σχετίζονται με τις αρμοδιότητες του άρθρου 112 Ν.4389/2016 υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.

Σε σχέση με την κατάργηση και ανάκληση των ανωτέρω Πράξεων της Αρχής, παρατηρούνται τα εξής:

Α. Αναφορικά με τις δεκαοκτώ καταργούμενες Κανονιστικές Πράξεις:

(i) Από τα κείμενα των αναφερομένων Νόμων στο προοίμιο της Απόφασης δεν καταφάσκει η ύπαρξη ρητής, σαφούς και ειδικής νομοθετικής εξουσιοδότησης προς τον Υπουργό Ναυτιλίας για την κατάργηση Κανονιστικών Πράξεων που έχει εκδώσει κατά το παρελθόν η Αρχή ως, κατά χρόνο, αρμοδία. Ούτε άλλωστε προβλέπεται από τις διατάξεις του νόμου (ήτοι Ν.4770/2021) η ρητή, μη επιδεχόμενη αμφισβήτησεως, μεταβίβαση στον Υπουργό Ναυτιλίας της εξουσίας έκδοσης κανονιστικών πράξεων κατ' άρθρον 112 του Ν.4389/2016, όπως ίσχυε προ της τροποποίησής του,

σε σχέση με τα αντικείμενα που ρυθμίζουν οι, ως άνω, καταργηθείσες κανονιστικές πράξεις της Αρχής.

Επισημαίνεται, εξ αντιδιαστολής, ότι ως «εκκρεμείς υποθέσεις» του άρθρου 52 του Ν. 4770/2021 νοούνται οι πάσης φύσεως υποθέσεις, ο χειρισμός των οποίων δεν έχει ολοκληρωθεί από την Αρχή και δεν μπορεί να ολοκληρωθεί στο μέλλον, διότι (η Αρχή) έχει παύσει να είναι ο φορέας της σχετικής αρμοδιότητας. Εξ ου και ο Νόμος αναφέρεται σε περαιτέρω «χειρισμό» των υποθέσεων αυτών, τον οποίο αναθέτει στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, το οποίο είναι και το καθ' ύλην αρμόδιο, εφ' εξής. Πλην όμως, στην έννοια των «εκκρεμών υποθέσεων» δεν υπάγονται οι, ήδη εκδοθείσες προ της εισαγωγής των ανωτέρω νόμων, Κανονιστικές Πράξεις της Αρχής. Και τούτο διότι, αφενός μεν οι σχετικές ενέργειες είχαν ολοκληρωθεί τον πιο πάνω κρίσιμο χρόνο με αποτέλεσμα να μην υφίσταται εκκρεμότητα κατά το χρόνο δημοσίευσης του Ν.4770/2021, αφετέρου δε το άρ. 52 του Ν.4770/2021, ρητώς ορίζει μεταβίβαση «εκκρεμοτήτων», και όχι «αρμοδιοτήτων».

Άλλη δε, πλην της ανωτέρω, μεταβίβαση υποθέσεων ή αρμοδιοτήτων δεν προβλέπεται από το πλέγμα των διατάξεων που αφορούν στην λειτουργία της Αρχής μετά την εισαγωγή των ανωτέρω νόμων.

(ii) Και με την εκδοχή ότι ο Υπουργός κατέστη αρμόδιος για την έκδοση κανονιστικών πράξεων επί των αντικειμένων που ανήκαν στο ρυθμιστικό πεδίο των καταργηθέντων πράξεων της Αρχής, η αρμοδιότητα αυτή δεν αφορά στην ανάκληση κανονιστικών πράξεων που εκδόθηκαν, κατά το παρελθόν, από την Αρχή ως μόνη, τότε, αρμοδία.

Εν γένει δε, όσον αφορά στις κανονιστικές πράξεις, αυτές καταργούνται ή τροποποιούνται με νεότερη κανονιστική πράξη, η οποία εκδίδεται βάσει της ισχύουσας ή νεότερης νομοθετικής εξουσιοδότησης (βλ. ενδεικτικά ΣτΕ 312/1979), γεγονός που σημαίνει ότι παύουν να ισχύουν για το μέλλον. Μάλιστα, η απλή κατάργηση της εξουσιοδοτικής διάταξης με νεότερο νόμο δεν συνεπάγεται αυτοδικαίως και την κατάργηση των κανονιστικών πράξεων που εκδόθηκαν βάσει αυτής, εάν δεν προκύπτει σαφής περί τούτου βούληση του νεότερου νομοθέτη (ΣτΕ 2361/2011, 1965/2010, 2260/2005, 3881/2004, ΓΝΜΔ ΝΣΚ 141/2012).

Και είναι μεν αληθές ότι ο νομοθέτης έχει την εξουσία να οργανώσει τις ανεξάρτητες αρχές κατά τον τρόπο που εκείνος θεωρεί ορθό, τόσο ως προς τις αρμοδιότητές τους όσο και ως προς τον τρόπο λειτουργίας τους (με την επιφύλαξη, πάντοτε, τήρησης του Συντάγματος, του ενωσιακού δικαίου και των υπερνομοθετικών αρχών), πλην όμως δεν είναι δυνατόν να θέτει τις κανονιστικές πράξεις που εξέδωσαν οι ανεξάρτητες αρχές, ως κατά χρόνο αρμόδιες, υπό τον έλεγχο της διοικήσεως, η οποία θα αποφασίζει για το εάν θα συνεχίσουν να ισχύουν στο μέλλον. Τούτο θα σήμαινε ότι καταργείται, στην πράξη, η ανεξαρτησία της αρχής κατά τον χρόνο ενάσκησης των αρμοδιοτήτων της και η εκτελεστικότητα των τότε εκδοθεισών πράξεών τους. Άλλωστε, από το συνδυασμό των άρθρων 121 παρ. 2 και 122 παρ. 1 του Ν.4389/2016, προκύπτει ότι ο Υπουργός Ναυτιλίας μόνο δικαστικό έλεγχο των πράξεων της Αρχής δύναται να προκαλέσει με την άσκηση ενδίκου βοηθήματος.

(iii) Από το κείμενο της Αποφάσεως δεν προκύπτει κατά τρόπο συγκεκριμένο πως εξυπηρετείται το δημόσιο συμφέρον με την εφ' εξής παύση της ισχύος των καταργηθεισών κανονιστικών πράξεων

της Αρχής. Και τούτο διότι δεν αναφέρεται ποιο το συγκεκριμένο περιεχόμενο των καταργηθεισών κανονιστικών πράξεων που:

(α) παραβιάζει ρυθμίσεις του ενωσιακού δικαίου και ποιες (εξατομικευμένες), ώστε να καθίστανται οι πράξεις της Αρχής παράνομες και

(β) καθιστά τις εν λόγω πράξεις ασυμβίβαστες προς το ισχύον νομοθετικό καθεστώς και δη σε σχέση με ποιους ορισμούς του νόμου.

(iv) Δεν προκύπτει δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της στο θέμα απόφασης, παρ' όλον ότι πρόκειται για υπουργική απόφαση που καταργεί νόμιμες, Κανονιστικές Πράξεις της Αρχής.

(v) Ειδική μνεία γίνεται για την υπ' αριθμ. 13 μνημονευόμενη στην υπ' αρ. 1000.0/31277/28.4.2021 απόφαση Υπουργού, καταργουμένη «Επικοινωνία 1/2020», που υιοθετήθηκε με την υπ' αρ. 153/2021 απόφαση της Αρχής με θέμα «Επικοινωνία περί εφαρμογής στην Ελλάδα του Κανονισμού 2017/352 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση πλαισίου όσον αφορά στην παροχή λιμενικών υπηρεσιών και κοινών κανόνων για τη χρηματοοικονομική διαφάνεια των λιμένων». Η απόφασή αυτή της Αρχής, η οποία δημοσιεύθηκε και στο ΦΕΚ, εκδόθηκε αυστηρά στα πλαίσια του Κανονισμού 2017/352, ο οποίος εξακολουθεί να ισχύει. Σκοπός της Επικοινωνίας ήταν, κυρίως, η ανίχνευση των βελτίστων πρακτικών για την εφαρμογή του Κανονισμού. Συνεπώς, η κατάργησή της κανονιστικής αυτής πράξης δεν μπορεί να δικαιολογηθεί για κανένα απολύτως λόγο, ειδικότερα από τους εν γένει αναφερομένους λόγους στο προοίμιο της υπ' αρ. 1000.0/31277/28.4.2021 Απόφασης Υπουργού.

Β. Για τις ανακαλούμενες υπ' αρ. 41/2017 και 62/2018 ατομικές διοικητικές πράξεις, ισχύουν εξίσου οι υπό στοιχεία (i), (ii), (iii) ανωτέρω παρατηρήσεις, οι οποίες αφορούν στις Κανονιστικές Πράξεις.

Ως ανάκληση ορίζεται η μερική ή ολική άρση της ισχύος διοικητικής πράξης, για το μέλλον ή αναδρομικώς με την έκδοση άλλης νεότερης πράξεως.

Εν πρώτοις, οι νόμιμες ευμενείς πράξεις διατηρούν την ισχύ τους, σύμφωνα και με την αρχή της νομιμότητας, η οποία εκφράζει το δημόσιο συμφέρον, και το συμφέρον του ιδιώτη. Νομολογιακά ισχύει ότι οι νόμιμες ευμενείς διοικητικές πράξεις δεν ανακαλούνται. Κατ' εξαίρεση από τον κανόνα επιτρέπεται α) Ανάκληση πράξης υπό όρο λόγω μη εκπλήρωσης του όρου (βλ. ΣτΕ 1592/1987), β) Ανάκληση πράξης υπό επιφύλαξη ανάκλησης λόγω πλήρωσης του πραγματικού της ανάκλησης (βλ. ΣτΕ 1596/2004), γ) Ανάκληση πράξης σε περίπτωση συμφωνίας του διοικουμένου, δ) Ανάκληση για λόγους δημοσίου συμφέροντος. Σημειώνεται ότι η συνδρομή δημοσίου συμφέροντος πρέπει να αιτιολογείται ειδικά στην ανακλητική πράξη λόγω της (εγγενούς) αοριστίας της έννοιας και της εύλογης «καχυποψίας» που την συνοδεύει όταν αξιοποιείται από τη διοίκηση στο πλαίσιο εξαιρέσεων από τους γενικούς κανόνες που διέπουν έναν θεσμό (όπως είναι η ανάκληση νόμιμων ευμενών διοικητικών πράξεων) (ΣτΕ 3466/2008, 3905/2003), ε) Ανάκληση λόγω μεταβολής νομικών και πραγματικών συνθηκών που αποτέλεσαν τη βάση έκδοσης της πράξης. Στον αντίποδα προς τον κανόνα του αμετακλήτου των νόμιμων ευμενών πράξεων, οι νόμιμες δυσμενείς ανακαλούνται ελεύθερα υπό την επιφύλαξη της αρχής της νομιμότητας, της προστασίας εννόμων συμφερόντων τρίτων προς τους οποίους οι πράξεις είναι ευμενείς και των

ειδικών νομοθετικών διατάξεων που χαρακτηρίζουν ορισμένες πράξεις ως αμετάκλητες ή περιέχουν αποκλειστική απαρίθμηση των λόγων ανάκλησης.

Εν προκειμένω, δεν προκύπτει από το αναφερόμενο ιστορικό:

(α) οι κατά τρόπο εξατομικευμένο λόγοι για τους οποίους κρίθηκαν μη νόμιμες

(β) εάν η ανάκληση έλαβε χώρα κατ' ενάσκηση διακριτικής ευχέρειας (και με βάση ποια κριτήρια αυτή ασκήθηκε) ή δεσμίας αρμοδιότητας

(γ) οι συγκεκριμένοι λόγοι δημοσίου συμφέροντος οι οποίοι επιτρέπουν και επιβάλλουν την ανάκλησή τους.

Ειδικότερα:

(1) Όσον αφορά στην υπ' αριθμ. 41/2017 απόφαση με θέμα «Επικαιροποίηση της υπ' αριθ. 3/2017 Γνωμοδότησης της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων με θέμα: Πάροχοι στους Ελληνικούς Λιμένες για την Διαχείριση Αποβλήτων τους», δεν προκύπτουν ειδικότεροι λόγοι που επιβάλλουν την ανάκληση της.

(2) Όσον αφορά στην υπ' αριθμ. 62/2018 απόφαση με θέμα: «Διαγωνισμός για την παροχή υπηρεσιών παραλαβής στερεών αποβλήτων και καταλοίπων φορτίου πλοίου που προσεγγίζουν τη λιμενική ζώνη της Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε. δια της χρήσεως μιας αδειοδοτημένης ολοκληρωμένης μονάδας διαχείρισης αποβλήτων», επισημαίνεται ότι η ΟΛΠ ΑΕ εστράφη εναντίον της Αρχής ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Πειραιά, πλην όμως η προσφυγή της απερρίφθη με την υπ' αριθμ. 1350/2019 απόφαση, κατά της οποίας εκκρεμεί αίτηση αναίρεσης. Σύμφωνα, με τα παραπάνω, αποτέλεσμα της ανάκλησης (εφόσον ήθελε θεωρηθεί νόμιμη) είναι ότι η ΟΛΠ ΑΕ θα βρεθεί στην θέση που θα ήταν εάν είχε γίνει δεκτή η προσφυγή της, ενώ στην πραγματικότητα απερρίφθη. Τέλος, σημειώνεται ότι ο υπουργός ναυτιλίας δεν προσέβαλε την ανωτέρω απόφαση της ΡΑΛ στο Διοικητικό Εφετείο Πειραιά, όπως εδικαιούτο να πράξει, εφόσον την θεωρούσε μη νόμιμη.

Για όλους τους ανωτέρω νόμιμους λόγους, και για όσους ενδεχομένως, ο κ. ΥΝΑΝΠ αναζητήσει να διευκρινιστούν ή προστεθούν στη συνέχεια, η Αρχή αποστέλλει τις απόψεις της προς τον εκδότη της υπ' αρ. 1000.0/31277/28.4.2021 αποφάσεως και προς τον κ. Γενικό Γραμματέα ΛΛΠΝΕ, για την ενημέρωση και τις ενέργειές τους.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων ομόφωνα σε φανερή ψηφοφορία

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

α' Την αποστολή των απόψεων της Αρχής προς τον κ. Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και τον κ. Γενικό Γραμματέα Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων, για την ενημέρωση και τις κατά λόγο αρμοδιότητας ενέργειες τους.

β' Εντέλλεται ο Πρόεδρος της Αρχής όπως εκδώσει σχετικό δελτίο τύπου.

Ο Πρόεδρος της ΡΑΛ

Παναγιώτης – Ιάσων Αγγελόπουλος